

فصل اقتصاد کلان

تست‌های استخدامی - سطح پیشرفته

۱. در یک الگوی اقتصاد کلان چهار بخشی، چنانچه تراز تجاری صفر بوده و دولت از طریق بانک مرکزی اقدام به تامین کسری بودجه نماید، وضعیت سرمایه‌گذاری و پس‌انداز در حالت تعادل چگونه خواهد بود؟ (bzhik.ir)

الف) سرمایه‌گذاری بیشتر از پس‌انداز است.

ب) سرمایه‌گذاری کمتر از پس‌انداز است.

ج) سرمایه‌گذاری و پس‌انداز دقیقاً برابرند.

د) وضعیت این دو متغیر صرفاً به میزان مخارج دولت بستگی دارد.

پاسخ تشریحی: گزینه «ب» صحیح است. شرط تعادل در مدل چهار بخشی اقتصاد برابر است با: $S+T+M = I+G+X$. با توجه به صورت سوال، وقتی تراز تجاری $(X-M)$ صفر باشد، معادله به شکل $S+T = I+G$ در می‌آید. در شرایطی که دولت کسری بودجه داشته باشد (یعنی مخارج G بزرگتر از مالیات T باشد)، برای حفظ تعادل این تساوی، الزاماً باید میزان پس‌انداز (S) از سرمایه‌گذاری (I) بیشتر باشد تا کفه معادله برابر بماند.

۲. در الگوی کینزی، برقراری تعادل در درآمد ملی و تبدیل شدن رابطه تقاضای کل به یک اتحاد، مستلزم تحقق کدام شرط اساسی در خصوص موجودی انبار است؟ (bzhik.ir)

الف) تغییرات برنامه‌ریزی نشده موجودی انبار باید دقیقاً صفر باشد.

ب) تغییرات مطلوب و برنامه‌ریزی شده موجودی انبار باید منفی باشد.

ج) کل موجودی انبار در پایان دوره مالی باید به صفر برسد.

د) تغییرات غیرمنتظره انبار باید مثبت و برابر با میزان سرمایه‌گذاری باشد.

پاسخ تشریحی: گزینه «الف» صحیح است. در تحلیل‌های اقتصاد کلان، رابطه $Y=C+I+G$ زمانی به یک اتحاد تبدیل می‌شود و اقتصاد در حالت تعادل قرار می‌گیرد که تغییرات ناخواسته (برنامه‌ریزی نشده یا غیرمنتظره) در موجودی انبار برابر با صفر باشد. دقت کنید که در حالت تعادل، تغییرات مطلوب می‌تواند مثبت باشد اما تغییرات نامطلوب الزاماً صفر است.

۳. در الگوی تعادل سه بخشی، هرگاه میزان تولید کل (عرضه کل) از تقاضای کل اقتصاد فراتر رود، چه پیامدی در جریان اقتصاد کلان رخ خواهد داد؟ (bzhik.ir)

الف) حجم تزریقات بر نشت‌ها پیشی می‌گیرد.

ب) تغییرات ناخواسته در انبار مثبت شده و نشت‌ها از تزریق‌ها بیشتر می‌شوند.

ج) تغییرات نامطلوب موجودی انبار منفی شده و سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد.

د) حجم پس‌انداز بدون تغییر باقی مانده و با سرمایه‌گذاری برابر می‌گردد.

پاسخ تشریحی: گزینه «ب» صحیح است. فزونی عرضه کل (تولید) بر تقاضای کل به این معناست که بخشی از کالاهای تولید شده به فروش نرسیده‌اند؛ در نتیجه این مازاد تولید به صورت ناخواسته به موجودی انبار اضافه می‌شود (تغییرات ناخواسته در انبار مثبت است). در این وضعیت نامتعادل، همواره مجموع نشت‌ها از تزریقات بیشتر خواهد بود.

۴. چنانچه در یک دوره مالی، میزان استهلاک از سرمایه‌گذاری ناخالص پیشی بگیرد و همزمان شاهد کاهش در موجودی انبار باشیم، متغیرهای سرمایه‌گذاری کلان چه وضعیتی را نشان می‌دهند؟ (bzhik.ir)

الف) سرمایه‌گذاری خالص مثبت و کاملاً برابر با حجم استهلاک خواهد بود.

ب) سرمایه‌گذاری خالص صفر شده و پس‌انداز کل در حال افزایش است.

ج) سرمایه‌گذاری خالص منفی شده و کاهش انبار نیز نوعی سرمایه‌گذاری منفی است.

د) سرمایه‌گذاری ناخالص منفی شده اما کل موجودی سرمایه ثابت می‌ماند.

پاسخ تشریحی: گزینه «ج» صحیح است. از نظر مفهومی، سرمایه‌گذاری خالص برابر است با تفاوت سرمایه‌گذاری ناخالص و استهلاک. هرگاه استهلاک بزرگتر از سرمایه‌گذاری ناخالص باشد، سرمایه‌گذاری خالص رقمی منفی خواهد شد. علاوه بر این، کاهش در موجودی انبار به معنای کاهش فیزیکی سرمایه در گردش است که خود معادل یک نوع پس‌انداز منفی یا سرمایه‌گذاری منفی در اقتصاد تلقی می‌شود.

۵. در یک اقتصاد با شرایط تولید بیشتر از تراوشات، اگر دولت دارای مازاد بودجه بوده و تراز تجاری نیز با کسری مواجه باشد، کدام رابطه میان متغیرهای کلان برقرار است؟ (bzhik.ir)

الف) حجم پس‌انداز کوچکتر از میزان سرمایه‌گذاری است.

ب) حجم پس‌انداز بزرگتر از میزان سرمایه‌گذاری است.

ج) میزان پس‌انداز و سرمایه‌گذاری در تعادل کامل هستند.

د) ارتباط این دو متغیر به کشش‌پذیری واردات بستگی مستقیم دارد.

پاسخ تشریحی: گزینه «الف» صحیح است. بر اساس فرمول تعادل، زمانی که شرایط به گونه‌ای است که $I+G+X < S+T+M$ است، مازاد بودجه دولت به معنای مثبت بودن $(T-G)$ و کسری تراز تجاری به معنای مثبت بودن $(M-X)$ می‌باشد. با توجه به این ارقام مثبت در سمت راست نامعادله، برای اینکه شرط کلی حفظ شود، عبارتی که متصل کننده S و I است باید به گونه‌ای باشد که $S-I < 0$ شود. بنابراین در این حالت، پس‌انداز (S) کوچکتر از سرمایه‌گذاری (I) خواهد بود.

۶. در بررسی ماهیت متغیرهای کلان و شرط تعادل در الگوی سه بخشی، کدام گزاره در خصوص متغیرهای «مالیات» و «واردات» از نظر فنی صحیح ارزیابی می‌شود؟ (bzhik.ir)

الف) هر دو متغیر ماهیت تزریقی داشته و شرط تعادل برابری آن‌ها با سرمایه است.

ب) مالیات یک نشت و واردات یک تزریق بوده و تعادل با $S+I=T+G$ محقق می‌شود.

ج) هر دو متغیر ماهیت نشتی داشته و شرط تعادل سه بخشی برابری $S+T$ با $G+I$ است.

د) مالیات یک تزریق دولتی است که در کنار سرمایه‌گذاری، تقاضای کل را می‌سازد.





پاسخ تشریحی: گزینه «ج» صحیح است. نشت (Leakage) به هر فعالیتی گفته می‌شود که باعث خروج پول از چرخه اصلی اقتصاد گردد. مالیات و واردات هر دو مصداق بارز نشت هستند. در مدل سه بخشی (بدون بخش خارجی)، شرط بنیادین تعادل برابری مجموع نشت‌ها (پس‌انداز و مالیات: S+T) با مجموع تزریقات (سرمایه‌گذاری و مخارج دولت: G+I) می‌باشد.

توجه: این فایل رایگان نیست و منحصرًا برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی‌باشند و حرام و حق الناس می‌باشد.

۷. در دسته‌بندی علمی متغیرهای اقتصاد کلان، متغیرهای «سرمایه»، «سرمایه‌گذاری» و «نرخ پس‌انداز» به ترتیب در کدام گروه قرار می‌گیرند؟ (bzhik.ir)

(ب) انبار، انباره، روانه

(الف) روانه، انبار، انباره، روانه

(د) انبار، روانه، روانه

(ج) روانه، روانه، انبار

پاسخ تشریحی: گزینه «د» صحیح است. متغیرهای اقتصادی به دو دسته انبار (ذخیره) و روانه (جریان) تقسیم می‌شوند. متغیر انبار در یک لحظه مشخص از زمان قابل اندازه‌گیری است (مانند کل سرمایه یا ثروت). متغیر روانه طی یک دوره زمانی سنجیده می‌شود (مانند میزان سرمایه‌گذاری انجام شده در یک سال، درآمد و نرخ پس‌انداز). بنابراین ترکیب صحیح: سرمایه (انبار)، سرمایه‌گذاری (روانه) و نرخ پس‌انداز (روانه) می‌باشد.

۸. در الگوی دو بخشی کینزی، چنانچه تقاضای کل تولید از عرضه کل تولید بیشتر باشد، کدام رابطه میان متغیرهای ساختاری اقتصاد حاکم خواهد شد؟ (bzhik.ir)

(الف) حجم سرمایه‌گذاری از میزان پس‌انداز کل بیشتر می‌شود.

(ب) حجم پس‌انداز با سرمایه‌گذاری در نقطه تعادل قرار می‌گیرد.

(ج) حجم پس‌انداز با سرعت فزاینده‌ای از سرمایه‌گذاری پیشی می‌گیرد.

(د) تغییرات نامطلوب موجودی انبار به شدت مثبت شده و افزایش می‌یابد.



پاسخ تشریحی: گزینه «الف» صحیح است. در مدل دو بخشی، فزونی تقاضای کل بر عرضه کل به این معناست که $C+I > Y$. از آنجا که بخش تولید و درآمد به صورت $Y=C+S$ تعریف می‌شود، با جایگذاری و ساده‌سازی به دست می‌آوریم که $I > S$. یعنی در این شرایط خاص، حجم سرمایه‌گذاری در اقتصاد از میزان پس‌انداز بزرگتر است.

۹. شکاف و فاصله میان حجم تزریق و نشت در هر سطح از درآمد ملی معادل کدام متغیر است و تحت چه شرایطی درآمد ملی روند کاهشی به خود می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

الف) سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده - زمانی که سرمایه‌گذاری غیرمنتظره منفی باشد.

ب) میزان پس‌انداز کل - زمانی که نشت‌ها دقیقاً با تزریقات همگرا و برابر شوند.

ج) سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی نشده - زمانی که نشت‌ها از تزریق بیشتر بوده و تولید کاهش یابد.

د) خالص صادرات - زمانی که تقاضای کل بر میزان عرضه کل پیشی بگیرد.

پاسخ تشریحی: گزینه «ج» صحیح است. تفاوت بین تزریق و نشت معادل تفاوت تقاضای کل و عرضه کل است که در ادبیات اقتصادی به آن سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی نشده (تغییرات ناخواسته موجودی انبار) می‌گویند. زمانی که نشت‌ها در اقتصاد بیشتر از تزریقات باشند، تقاضا کاهش یافته، موجودی انبار به شکل ناخواسته بالا می‌رود و در نتیجه درآمد ملی و تولید در دوره‌های بعد کاهش خواهد یافت.

۱۰. در بررسی اجزای تشکیل‌دهنده تقاضای کل (Aggregate Demand) در یک اقتصاد چهار بخشی متداول، کدامیک از عناصر زیر جزو این تقاضا محسوب نمی‌گردد؟ (bzhik.ir)

الف) خالص صادرات کالا و خدمات

ب) مخارج تحقق‌یافته و برنامه‌ریزی شده دولت

ج) کل مصرف ملی خانوارها

د) حجم پس‌انداز کل اقتصادی

پاسخ تشریحی: گزینه «د» صحیح است. در یک اقتصاد چهار بخشی، رابطه تقاضای کل از مجموع مصرف (C)، سرمایه‌گذاری (I)، مخارج دولت (G) و خالص صادرات (X-M) تشکیل می‌شود. پس‌انداز (S) اساساً یک عامل نشت



است که باعث خروج منابع از جریان مدور اقتصاد شده و هرگز به عنوان جزئی از تقاضای کل محسوب نمی‌شود.

۱۱. چنانچه در یک اقتصاد کلان، نسبت سرمایه‌گذاری ناخالص به تولید ناخالص داخلی به صفر کاهش یابد، وضعیت استهلاک و سرمایه‌گذاری خالص چگونه تحلیل می‌شود؟

(bzhik.ir)

الف) میزان استهلاک و سرمایه‌گذاری خالص با یکدیگر برابر و متعادل می‌شوند.

ب) مقدار سرمایه‌گذاری خالص در اقتصاد به یک عدد کاملاً منفی تبدیل می‌شود.

ج) سرمایه‌گذاری خالص و ناخالص هر دو دقیقاً برابر با صفر خواهند بود.

د) میزان سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی نشده به صورت تصاعدی افزایش می‌یابد.

پاسخ تشریحی: گزینه «ب» صحیح است. معادله کلیدی در این مبحث به این صورت است: سرمایه‌گذاری خالص = سرمایه‌گذاری ناخالص - استهلاک. هرگاه سرمایه‌گذاری ناخالص به صفر برسد، با توجه به اینکه استهلاک همواره دارای یک مقدار فیزیکی مثبت است، حاصل تفاضل (سرمایه‌گذاری خالص) الزاماً به یک عدد منفی تبدیل خواهد شد.

۱۲. در چارچوب یک الگوی بسته و بدون دخالت دولت (اقتصاد دو بخشی)، برقراری شرایط تعادلی در درآمد ملی مستلزم تحقق قطعی کدام پدیده است؟ (bzhik.ir)

الف) مثبت بودن همیشگی تغییرات مطلوب در موجودی انبارها

ب) صفر شدن مطلق کل موجودی انبار در پایان یک دوره مالی

ج) بیشتر بودن سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده از میزان پس‌انداز کل

د) صفر شدن دقیق تغییرات نامطلوب و ناخواسته در موجودی انبار

پاسخ تشریحی: گزینه «د» صحیح است. در اقتصاد دو بخشی (بدون بخش دولت و خارجی)، شرط بنیادی و اصلی تعادل این است که تقاضای کل و عرضه کل با هم برابر باشند. در صورت تحقق این برابری، هیچ مازاد یا کمبود



پیش‌بینی نشده‌ای در اقتصاد وجود نخواهد داشت و در نتیجه تغییرات ناخواسته (برنامه‌ریزی نشده یا نامطلوب) در موجودی انبار دقیقاً برابر با صفر خواهد بود.

